

ဟိန်ခိန်ဒီဘုၣ်ထံကျိထံကွၢ်ဒီးတၢ်ထီၣ်ဒါထံတမၢ်အမုၢ်နံၤအဂီၢ်
ကညီတၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယၢ်ထံကျိအလံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤ
လါမးရူးၣ်သီ, ၂၀၂၄နံၣ်

ပဝဲကညီတၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယၢ် ထံကျိထံကွၢ်အကရၢ်အံၤ လၢကညီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူ ကအိၣ်ဂၢ်ဆိး ကျၢအဂီၢ်ပပၣ်နီၣ်လၢယိၣ်လိာ်ကျိအံၤမ့ၢ်ဝဲထံကျိတဘီလၢအရူဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ကရၢကရိဒီးပျၤ ထူလံာ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ပၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်အသးဒီးထီၣ်ဒါသကိးဝဲတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်ဟၣ်ကွဲထံတမၢ်တၢ်တိာ်ကျဲလၢယိၣ်လိာ် ကျိပျၤအဂီၢ်အိၣ်လံအနံၣ်(၂၀)ယၣ်ယၣ်လံန့ၣ်လီၤ. တၢ်ထီၣ်ဒါထံတမၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအံၤဘၣ်တၢ်မၤအီၤဖဲဟိန်ခိၣ် ဒီဘုၣ်ထံကျိထံကွၢ်ဒီးတၢ်ထီၣ်ဒါထံတမၢ်အမုၢ်နံၤအဆၢကတီၢ်ကိးနံၣ်ဒဲးန့ၣ်လီၤ.

တစါဘၣ်တစါ ပျၤဒိၣ်စိဒိၣ်ကမီၤသ့ၣ်တဖၣ် မၤတၢ်ဆၢတၢ် လၢတပၣ်ယုၣ်ဒီး ထံဖိကီၢ်ဖိတၢ်ဘၣ်သးခီဖျိ မၤဝဲတၢ် ဆဲးလီၤစုမုၢ်ကျၢအလံာ်ပံးယၢ်လၢတၢ်ကတုထီၣ်ယိၣ်လိာ်ကျိထံတမၢ်တၢ်တိာ်ကျဲအဂီၢ်လၢအကွၢ်ကပၣ်ကွဲဝဲ ပျၤထူလံာ်ဖိလၢအိၣ်ဆိးဝဲလၢယိၣ်လိာ်ကျိအကပၤသ့ၣ်တဖၣ် အန့ဆၢတၢ်အိၣ်ယၢၤဒီးအဝဲသ့ၣ်ခါဆူညါအတၢ် အိၣ်မူန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိပဝဲကညီတၢ်ကွၢ်စ့ၣ်ကယၢ်ထံကျိထံကွၢ်ကရၢပၣ်ဖျိၣ်သးဒီးကညီဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ် ကရၢကရိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးပျၤထူလံာ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်သိးကမၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢထီၣ်ဒါသကိးဟၣ်ကွဲထံတမၢ်တၢ်တိာ် ကျဲဒီးကတီၢ်န့ၣ်ခဲးတၢ်ဆူပဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, မုၢ်ကျိဝဲဝဲကွၢ်ဒိပနံၣ်မုၢ်လၢအဘျၢလီၤစုယုၣ်ဒီးထံဂုၤကီၢ်ဂၤတၢ်ကရၢ ကရိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပဝဲကညီတၢ်ကွၢ်စ့ၣ်ကယၢ်ထံကျိထံကွၢ်အကရၢပမၤတၢ်တၢ်တဲန့ၣ်ခဲးတပယုၣ်ယိ န့ၣ် လီၤ.

လၢတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်ထံတမၢ်အတၢ်တိာ်ကျဲ လၢယိၣ်လိာ်ကျိအဖိခိၣ်အံၤအဂီၢ် တချူးတၢ်စးထီၣ်တၢ်တိာ်ကျဲဒီး ဘၣ်န့ၣ် လၢတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်ထံတမၢ်အဂီၢ် တၢ်တုဝဲကျဲ, တၢ်တိာ်ကျဲတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ် တၢ်ပၣ် လီၤအါထီၣ်ဝဲသုးဂံၢ်ဘါသ့ၣ်တဖၣ်အယိဟိန်ကစီပျၤတၢ်ဒုးကဲထီၣ်တလီၢ်လီၢ်ဒီး ကလုၣ်ဒုၣ်ဖီၣ်စုကဝဲၤသ့ၣ်တ ဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ပျၤထူလံာ်ဖိ လၢအအိၣ်ဆိးလၢဟိန်ကစီသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ပၣ်တၢ်အတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး လီၢ်ဒီး ဘၣ်ယုၢ်ဟးထီၣ်ဝဲဒုၣ်ဆူတၢ်လီၢ်အဂၤန့ၣ်လီၤ. ပျၤထူလံာ်ဖိလၢဟိန်ကစီသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်အဝဲ သ့ၣ်ဒီးတုၢ်ဘၣ်တၢ်တဲမၤဟးဂီၤပျၤဟိန်ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပမ့ၢ်ကွၢ်ကလၢစုန့ၣ်အတီၢ်ပျၤယိၣ်လိာ်ကျိဒီတၢ်တြီၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်တၢ်သဘၣ်သဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဆူၣ်ထီၣ်အယိ သ့ၣ်ကုသးပျၤ, ပိာ်မုၢ်ဒီးဖိသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီဘၣ်ထံး, တၢ်သံတၢ်ပျၤ, ဟံၣ်ယိဟးဂီၤ, ဘၣ်ကွၢ်ဆၢခဲတၢ် တၢ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢလၢ ကိးနံၣ်ဒဲးတၢ်အိၣ်မူအဂီၢ် ဒီးတၢ်ဘၣ်သုးလီၢ်သုးကျဲသ့ၣ်တဖၣ် အါထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဟိန် ခိၣ်ဒီဘုၣ်တုၢ်လိာ်ဝဲလၢပျၤထူလံာ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ပျၤလၢအမၤစုလီၤကလံာ်သီၣ်ဂီၤတၢ်ဆီတလဲဒီးပပၣ်နီၣ်ဝဲလၢပျၤ ထူလံာ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ပျၤလၢကတီၢ်ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ပျၤထူလံာ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ကဘၣ်ပၣ်ကဲမၤထွဲအီၤဒီးဆိကမိၣ်ထၢန့ၣ်ယုၣ်လၢဖီလစံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤဒီးလၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပူၤန့ၣ်လီၤ၊ လၢကီၢ်သုၤလုၤအပူၤယိၣ်လိာ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခၢၣ်ကရၢၢ် ဒီးသီသံၣ်တီၢ်အုၤပူၤထူလံၤဖိကရၢၢ်အံၤမ့ၢ်ကလုာ်န့ၣ်ပူၤထူလံၤဖိ သ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ဂုၢ်ကျဲးစးလၢ နီၢ်ကစၢ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၤလီၤသးဒီး တၢ်သုးထီၣ်ပၤပြးတၢ်တီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲအဂီၢ် န့ၣ် လီၤ။

ကီၢ်ပယီၤအပူၤလီၤမ့ၢ်အုၢ်ဘၢဖီလစံၣ်အဖီခိၣ်တၢ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်လီၤမ့ၢ်အုၢ်အဂီၢ်ပုၤဒိၣ်စိဒိၣ်ကမီၤတစိဘၣ်တစိ၊ ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ သုးမီၤစိရီၤဒီးထံဂုၤကီၢ်ဂၤတၢ်ကရၢကရိသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ကျဲးစးအံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢအမၤပျံၤမၤဖုး ပူၤ ထူလံၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်အနီၢ်ကစၢ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၤလီၤသးဒီးတၢ်ပၤတၢ်ပြးတၢ်တီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲအသန့သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤ ဘၣ်ဒိခိၣ်ယၢန့ဆၢၣ်ဒီး မ့ၢ်ခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤတၢ်ဆိတလဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ။ မ့ၢ်တၢ်တီၢ်ကျဲးလၢ အမ့ၢ်ဟီၣ်ကတီၢ် ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ယုၤထၢဒီးတၢ်ဆၢတဲာ်န့ၣ် ကမ့ၢ်တၢ်မၤဖျၢလီၤခိၣ်ယၢန့ဆၢၣ် အတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒီးတၢ်မၤဘၣ် ဒိ ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူန့ၣ်လီၤ။ လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤတၢ်ကမၤပျဲၤတဲာ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်လီၤမ့ၢ်အုၢ်အဂီၢ်တၢ်တုၤထီၣ်ထံ တမၢ်လၢတအိၣ်ဒီးထံဖိကီၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်တၢ်ပၣ်ယုၣ်ဆၢတဲာ်ဘၣ်အဖီခိၣ်တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအဂုၢ်ကျဲးစးဒ်သိးပူၤ ထူလံၤဖိသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်လီၤစၢၤ၊ လုၢ်လၢသကဲာ်ပဝးသ့ၣ်တဖၣ် ကလီၤမၢ်အဂီၢ်အယီၤ တၢ်မၤ ဟးဂီၤအဒိၣ်အမ့ၢ်လၢအမ့ၢ်လီၤမ့ၢ်အုၢ်ဘၢဖိဒိၣ်လၢတၢ်ဂုၢ်ကျဲးစးသ့ၣ်ထီၣ်ထံတမၢ်အံၤကပတုာ်အဂီၢ်တနံၤအံၤ ဒ်အမ့ၢ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘၣ်ထံကျိထံကွၢ်ဒီးတၢ်ထီၣ်ဒါထံတမၢ်မုၢ်နံၤအသိး ယိၣ်လိာ်ကျိထံတမၢ်တၢ်တီၢ်ကျဲးဒီးခါဆူ မဲာ်ညါကီၢ်ပယီၤထံကျိထံကွၢ်တဖၣ်အဂီၢ်ပဝဲကညီၣ်တၢ်ကွၢ်ကဟုၤကယၢ်ထံကျိထံကွၢ်ကရၢၢ်ပယုၤထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်ဒ် လၢအသိးန့ၣ်လီၤ။

ထံဂုၤကီၢ်ဂၤတၢ်ကရၢကရိသ့ၣ်တဖၣ်

- 1) ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၢခိၣ်ယၢန့ဒီးပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်အိၣ်မူအဂီၢ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢအစုၤလၢအမ့ၢ်(သဟီၣ်လၢဟ့ တၢ်တီၢ်ကျဲး)(အစိမ်းရောၣ်စွမ်းအင်စိမံကိန်း)(တၢ်က့ၤမၤပျဲၤထီၣ်က့ၤသဟီၣ်ဂံၢ်ဘၢ)(ပြန်ပြည့်မဲစွမ်းအင်စိမံ ကိန်း) သ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်။
- 2) ဟံၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးယုၣ်တၢ်ဒီး ကလုာ်န့ၣ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံး တၢ်ကရၢကရိသ့ၣ်တဖၣ် ခီဖျိတၢ်ဟ့ၣ် ပုၤကူပုၤကညီ တၢ် သးကညီၣ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢဆူထံဖိကီၢ်ဖိလၢအတုၢ်ဘၣ်တၢ် ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးခီဖျိသုးမီၤစိရီၤ တၢ်မၤအၢမၤသီ သ့ၣ်တဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ။

ဒီကလုာ်တၢ်ယုၤတၢ်ဖိးတၢ်တၢ်ပီၣ်ကီၢ်ကးကရၢ(NUG)

- ၁) ပၣ်ကဲလုၤမၤထွဲ ပူၤထူလံၤဖိတဖၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် ဒီးကွဲးလီၤပၣ်လီၤဖိလစံၣ် လၢတၢ်ကမၤကဲထီၣ်လိာ် ထီၣ်ဖဲာ်ဒရၢၣ်သန့ဒီးတၢ်ကမၤဖျါထီၣ်တၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲးဟီၣ်လၢတၢ်အိၣ်ယၢသန့အမိၢ်လံၤမိၢ်ပျံၤအဂီၢ်
- ၂) ပၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီးဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ကရၢကရိသ့ၣ်တဖၣ်ခီဖျိတၢ်ကတိၤန့ၢ်ခဲးတၢ်ဆူထံဂုၤကီၢ်ဂၤလၢသုးမီၤ စိရီၤတၢ်ဟံးန့ၢ်ဆူၣ် တၢ်စိတၢ်ကမီၤဝံၤအလီၢ်ခံ ခိၣ်ယၢန့ဆၢၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤသ့ၣ်တဖၣ် အဂီၢ်
- ၃) ယီၤထံသ့ၣ်ညါဘၣ်ယးခိၣ်ယၢန့ဆၢၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသ့ၣ်တဖၣ် စးထီၣ်လၢသုးဟံးန့ၢ်ဆူၣ်တၢ်စိတၢ်က မီၤအဆၢကတီၢ်ဒီးမၤစၢက့ၤတၢ်လၢအကြးကၢကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

ကလုာ်န့ၣ်တၢ်ပၢ်ဆၢကရၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

- ၁) ပၢ်ဖျိၣ်သကိးလိာ်သးဒီးထံဖိကိာ်ဖိ ဒီးထီၣ်ဒါသကိး တၢ်ကတုၤထီၣ်ထံတမၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ တၢ်လီၤလၢ အိၣ်လၢကလုာ်န့ၣ်တၢ်ပၢ်ဆၢအဖီလၢသ့ၣ်တဖၣ် လၢတအိၣ်ဒီးထံဖိကိာ်ဖိတၢ်ဘၣ်သးဘၣ်ဒီး သုတဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲ ခိဖျိတၢ်မၤကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤဖဲလၢထံဖိကိာ်ဖိဘၣ် ကိဘၣ်ခဲဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ်ဖျိးအဆၢကတီၢ်
- ၂) ငးဖျိးကွံာ်သုးမိဖိရိသန့ လၢအတၢ်ပံးန့ၢ်တၢ်အဘျုးလၢကလုာ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဟီၣ်လၢတၢ်ထုးတၢ်တီၤခိဖျိလီၤခါၣ်သးတၢ်ဖိၣ်ပျံၤသန့ဒီးကပၢ်ပနီၣ်ဟီၣ်ကဝီၤအတၢ်ပၢ်တၢ်ပြးသန့
- ၃) မၤကတၢ်ကွံာ်ကလုာ်န့ၣ်ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်ဒီးပတုၣ်ကွံာ်လီၤခါၣ်သးတၢ်ဖိၣ်ပျံၤသန့ဝံၤမး တၢ်ကဆိမိၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးကလုာ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်နီၢ်ကစၢ်တၢ်ဆၢတဲာ်အဂီၢ်

လၢတၢ်ဆဲးကျိးအဂီၢ်

- စီၤအဲၣ်ထံကိာ် - + ၆၆၉၆၂၈၄၂၅၁၃ (signal) (ကညီ,ပယီ)
- နါတကီၤဝါ - + ၉၅၉၇၉၃၉၃၀၅၄၀ (signal) (ပယီ,အဲကလံး)